

Kirjoittaja ja kuvat: Anne E. Suominen

Turvallinen satama – oppien ja opastaen

Viidettä kertaa järjestettävä tilaisuus kokosi 16.1.2020 yhteen satamien turvallisuudesta kiinnostuneita teemalla Turvallinen satama – oppien ja opasten. Ohjelmassa oli asiantuntijapuheenvuoroja, tutustumista turvavarusteisiin ja henkilösuojaimiin sekä verkostoitumista ja kokemusten vaihtoa. Selkeä viesti oli, että turvallisuus on meidän kaikkien yhteinen asia.

Opettaminen, opastus ja perehdytys ovat osa turvallisuutta ja kyseenalaistaminen edistää oppimista. Osaamisen ohella turvallisuus edellyttää sitoutumista ja rohkeutta. Tilaisuuden puheenjohtaja työturvallisuuspäällikkö **Risto Lappalainen** Väylästä haastoikin osallistujat kysymään ja kyseenalaistamaan. Oppiminen edellyttää aina oppijalta omaa aktiivista toimintaa, ajattelua ja pohdintaa.

Satamissa on paljon erilaisia liikkujia ja ylikäytäviä. Näkyvyys tasoristeyksissä saattaa olla haasteellinen sekä veturinkuljettajien että tasoristeysten ylittäjien näkökulmasta, jolloin varoituslaitteiden kunto ja riittävyys korostuvat, kuten turvallisuuspäällikkö **Ville Mäki-Kamppi** VR-Yhtymä Oy:stä toi esille puheenvuorossaan. Vaaratilanteita tapahtuu varotoimenpiteistä huolimatta. On tärkeää käydä tilanteet läpi opetuksellisesti ilman syyllistämistä sallivassa ilmapiirissä. Lisäksi jokaisella on oikeus oppia omalla tavallaan, kuten erityisopetuksen asiantuntija **Aija Lund** Helsingin seudun erilaiset oppijat ry:stä korosti. Kaikille tulee antaa riittävästi aikaa ja käytettävissä olevat apuvälineet on otettava rohkeasti käyttöön. Annettavien ohjeiden tulisi olla saatavilla useamman kanavan kautta eli näkemällä, kuulemalla ja lukemalla. Ohjeistuksen kielen tulisi lisäksi olla sama kuin työpaikalla käytössä oleva kieli ja infotaulut. VAK Turvallisuusneuvonantaja **Pekka Moilanen** Pirkanmaan Liikenneopisto Oy:stä toi esille perehdytyksen ja palautteen antamisen autonkuljettajien näkökulmasta. Kuljettajien kannalta olisi eduksi, jos kaikissa satamissa olisi yhteneväiset opastekyltit. Kuljettajilla tulisi lisäksi aina olla yhteyshenkilö, keneen olla yhteydessä ongelmatilanteissa kellon ajasta riippumatta. Omasta työkunnosta ja riittävästä levosta huolehtiminen on myös osa turvallisuutta.

Opastaminen ja liikkuminen Hangon Sataman alueella oli yksi iltapäivän teemoista. Satamamestari **Timo Sjösten** Hangon Satama Oy:stä esitteli Hangon Sataman liikennesuunnitteluun liittyvää taustatyötä. Vaihtoehtoja vertailtaessa on pyritty huomioimaan esimerkiksi liikennemerkkiportaalien informatiivisuus ja mahdolliset häiriötekijät. Eri liikenneryhmien pitäminen erillään, vieraspaikkojen sijoittaminen lähelle aluksia ja jalankulkualueiden sijoittaminen satama-alueen reuna-alueille on koettu turvallisuutta edistäviksi ratkaisuuksi. Eri viranomaistoimintoihin liittyen on huomioitu eri paikkakunnilta tulevat toimijat ja sähköiset pelastuskartat on todettu nopeimmin päivitettäviksi. Aluejohtaja **Pekka Pöllänen** Oy Adolf Lahti Yxpila Ab:stä mainitsi turvallisen työskentelyn satamaoperoinnissa lähtevän perehdytyksestä. Riittävällä osaamisella, tiedoilla ja toimenpiteillä edistetään henkilö- ja ympäristöturvallisuutta sekä kaluston käytettävyyttä. Turvallisuuspäällikkö **Carolus Ramsay** Finnlines Plc.:n Ship Managementistä kertoi Hangossa satamasta olevan lyhyt matka palveluiden pariin, joten on koettu luontevaksi käydä maissa ja hoitamassa asioita. Turvallisinta olisi mahdollisimman lyhyet, selkeästi muusta liikenteestä erotetut kulkureitit ja jalan tai pyörällä tapahtuvan liikkumisen minimointi. Kulkureittien merkinnöissä olisi tärkeää huomioida myös eri vuodenaikojen mukanaan tuomat haasteet näkyvyyteen. Kuljetus- ja laatupäällikkö **Jari Pellikka** Kuljetusliike Ilmari Lehtonen Oy:stä kertoi HCT-rekkojen olleen suuri muutos kuljetusalalle ja kuljettajille edellyttäen lisäkoulutusta ja perehdytystä. Käytännöntasolla haasteiksi on koettu esimerkiksi mahdottomuus ajaa kaikkiin paikkoihin koko yhdistelmällä, ajoneuvoyhdistelmien katkaisu- ja liitospaikkojen puute sekä ajokaistojen kapeus. Turvallisuus on kaikille ja sen pitäisi olla kaikille samanlainen.